

FRA pressiteade
Viin, 6. aprill 2018

Paljude Euroopa Liidu romade jaoks on elu samasugune kui maailma vaeseimates riikides

Puudulikud sanitaarolud, nälg, noorte tööpuudus – need on Euroopa Liidu romade igapäevaelu põhiprobleemid, leiab Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet oma uues aruandes. Aruanne räägibpüsivast ebavõrdsusest, mis on kaua vaevanud Euroopa romasid maailma ühe rikkaima piirkonna mitmes riigis.

„Romavastatus, alates diskrimineerimisest kuni vihakuritegudeni, tekitab romade tõrjutuse nõiaringi. See jätab nad ühiskonnast kõrvale ja surub neid stereotüüpidesse, mis on vastuvõetamatu,“ märgib FRA direktor [Michael O’Flaherty](#). „See nõiaring tuleb lõhkuda. Miks mitte alustada kõige ilmsemast – tagada, et igal romal on samad võimalused kui teistelgi Euroopa Liidu kodanikel?“

Aruandes „[Püsiv probleem: romavastatus kui takistus romade kaasamisel](#)“ kirjeldatakse, kuidas liikmesriikides ei ole seni tehtule vaatamata ikka saavutatud enamikke integratsioonieesmärke. Need on [romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate Euroopa Liidu 2011. aasta raamistiku](#) üks põhielemente. Iseäranis tuuakse välja järgmised probleemid:

- **Romavastatus** on püsivaltprobleemiks – kolmandik romasid on ahistamise ohvrid. Liikmesriigid peavad romavastastust ära tundma ja jälgima ning rakendama sellise vihakuriteo ja vihakõne vastu tõhusaid meetmeid.
- Euroopa Liidus elavate romade **elutingimused** püsisid aastatel 2011–2016 suuresti samad: 80% küsitletud romadest on vaesusriskis, samas kui Euroopa Liidu keskmisena oli 17%. Roma majapidamistest 30% on kraaniveeta. Selline juurdepääs ohutule joogiveele on samal tasemel kui Ghanas või Nepalis. Need tingimused ohustavad arengut hariduses, tervishoius ja tööhõives. Seepärast on vaja vaesuse vähendamisel ära teha rohkem, näiteks kõrvaldada eluaseme eraldatus, tagada parem juurdepääs sellistele elementaarsetele kommunaalteenustele nagu elekter ja vesi ning rajada munitsipaalalamuid.
- **Hariduse** olukord on mitmes liikmesriigis romade jaoks paranenud, kuid ikka on veel lünki. Kuigi üle 50% roma lastest osaleb alushariduses on seda palju vähem kui samavanuste mitteroma laste puhul. Koolieelses hariduses osaleb Euroopa Liidu romadest ligikaudu sama protsent kui näiteks Puerto Rico elanikest. Liikmesriigid peavad tagama juurdepääsu kvaliteetsele haridusele ja õpitoele, mis kompenseeriks paljude roma õpilaste halbu elutingimusi, samuti toetama nende hariduse kõiki etappe.
- **Noorte töötus:** 16–24-aastaste romade, eelkõige naiste seas on üldelanikkonnast rohkem neid, kes ei tööta ega õpi. Liikmesriigid peavad suurendama tööhõivet, eelkõige noorte romade seas, näiteks töökohapõhise väljaõppe, praktika ja kutseõppe abil. Romad peavad saama ka sihipärase juurdepääsu ettevõtluse alustamise toetusele.

Käesolev aruanne toetab romade kaasamise edasist arutelu, sest praegused Euroopa Liidu tugimeetmed lõpevad 2020. aastal. Aruanne mõõdab olemasolevate meetmete mõju aastate jooksul. Samuti võrdleb aruanne romade olukorda olukorraga teistes maailma

riikides. See aitab Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel mõõta oma tegevust seoses ÜRO kestliku arengu eesmärkidega.

Lisateave: media@fra.europa.eu / tel +43 1 580 30 642